Azərbaycan Respublikası İqtisadi İslahatların
Təhlili və Kommunikasiya Mərkəzi

İXRAC İCMALI

May 2023

www.ereforms.gov.az
info@ereforms.gov.az

Azərbaycan iqtisadiyyatının böyük hissəsi artıq qeyri-xammal sektorunda formalaşır.

Hazırda qarşımızda duran başlıca məsələlərdən biri ixracın şaxələndirilməsidir. İqtisadiyyatın şaxələndirilməsinə gəlincə, bu məsələ uğurla həll olunur. Azərbaycan iqtisadiyyatının böyük hissəsi artıq qeyri-xammal sektorunda formalaşır. İxracata gəlincə, qeyri-xammal sektorunun ixracını artırmaqdan ötrü biz hələ fəal işləməliyik.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İLHAM ƏLİYEVİN 25 may 2023-cü il tarixində Moskvada Ali Avrasiya İqtisadi Şurasının geniş tərkibli iclasdakı çıxışından

MÜNDƏRİCAT

Qeyri-neft sektoru üzrə ixraca dair məlumat ____ səh. 3

Qeyri-neft sektoru üzrə əsas ixracatçı subyektlərin reytinqi ____ səh. 14

Azərbaycan Respublikasının Kosmik Agentliyinə (Azərkosmos) aid xidmət ixracı haqqında məlumat ____ səh. 17

Qeyri-rezidentlər tərəfindən aparılan bank əməliyyatları haqqında məlumat ____ səh. 19

“Bir Pəncərə” İxraca Dəstək Mərkəzindən qeyri-neft ixracı haqqında məlumat ____ səh. 21

1

QEYRİ-NEFT SEKTORU ÜZRƏ İXRACA DAİR MƏLUMAT

2023-cü ilin yanvar-aprel ayları ərzində **12,6 milyard ABŞ dolları** dəyərində mal ixrac olunmuşdur

Cari ilin yanvar-aprel aylarında qeyri-neft sektoru üzrə ixrac **1,2 milyard ABŞ dolları** təşkil etmişdir

2023-cü ilin yanvar-aprel ayları ərzində Azərbaycanın ümumi ixracı **12,6 milyard ABŞ dolları**, qeyri-neft sektoru üzrə ixrac **1,2 mlrd ABŞ dolları** təşkil edib. Qeyri-neft sektoru üzrə ixrac 2022-ci ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 21,2% artıb. 2023-cü ilin yanvar-aprel ayları ərzində yeyinti məhsulları üzrə ixrac **236,2 milyon ABŞ dollarına** bərabər olub.

2023-cü ilin yanvar-aprel ayları ərzində spirtli və spirtsiz içkilərin ixracı 6,4 dəfə, şəkər ixracı 37,6% artıb.

2023-cü ilin yanvar-aprel ayları ərzində aqrar və aqrar sənaye məhsulları üzrə birgə ixracın statistik dəyəri 9,1% artaraq 248,2 milyon ABŞ dolları təşkil edib. Qeyri-neft-qaz ixracının tərkib hissəsində əhəmiyyətli yer tutan aqrar-sənaye məhsullarının yaratdığı dəyər ötən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 53,8% artaraq 74,7 milyon ABŞ dolları təşkil edib.

2023-cü ilin yanvar-aprel ayları ərzində ixrac edilən qeyri-neft sektoruna aid malların siyahısında elektrik enerjisi (313,7 milyon ABŞ dolları) birinci olub. Bu siyahıda pomidor (tomat) (54,2 milyon ABŞ dolları) ikinci, meşə fındığı (47,2 milyon ABŞ dolları) isə üçüncü yerdə qərarlaşıb.

2023-ci ilin yanvar-aprel ayları ərzində Türkiyəyə 405,4 milyon ABŞ dolları, Rusiya Federasiyasına 285,2 milyon ABŞ dolları, Gürcüstana 142,6 milyon ABŞ dolları, İsveçrə Konfederasiyasına 49,2 milyon ABŞ dolları, Qazaxıstana isə 34,5 milyon ABŞ dolları dəyərində qeyri-neft sektoruna aid mal ixrac olunub.

2023-cü ilin aprel ayının qeyri-neft ixracı **275 milyon ABŞ dolları** təşkil edib. 2023-cü ilin aprel ayı ərzində yeyinti məhsulları üzrə ixrac 66,3 milyon ABŞ dolları, qeyri-yeyinti məhsulları üzrə isə 208,7 milyon ABŞ dollarına bərabər olub.

2023-cü ilin aprel ayında qeyri-neft sektoruna aid ən çox mal ixrac edilən ölkələrin siyahısında Rusiya Federasiyası (84,5 milyon ABŞ dolları) birinciliyə yüksəlib. Bu siyahıda Türkiyə (65,5 milyon ABŞ dolları) ikinci və Gürcüstan (33,4 milyon ABŞ dolları) üçüncü olub.

2023-cü ilin aprel ayında ixrac edilən qeyri-neft sektoruna aid malların siyahısında elektrik enerjisi (32,6 milyon ABŞ dolları) birinci, pomidor (tomat) (23 milyon ABŞ dolları) ikinci və qızıl (18,9 milyon ABŞ dolları) üçüncü olub.

2023-CÜ İLİN YANVAR-APREL AYLARI ƏRZİNDƏ QEYRİ-NEFT İXRACI

(2022-ci ilin eyni dövrü ilə müqayisədə, ABŞ dolları ilə)

2022 2023

+21,2%

2023-CÜ İLİN APREL AYI ƏRZİNDƏ QEYRİ-NEFT İXRACI
(2022-ci ilin eyni dövrü ilə müqayisədə, ABŞ dolları ilə)

2022 2023

+15%

239,2 mln

275 mln

2023-CÜ İLİN APREL AYI ƏRZİNDƏ QEYRİ-NEFT İXRACI
(2022-ci ilin eyni dövrü ilə müqayisədə, ABŞ dolları ilə)

2023 İXRAC İCMALI may

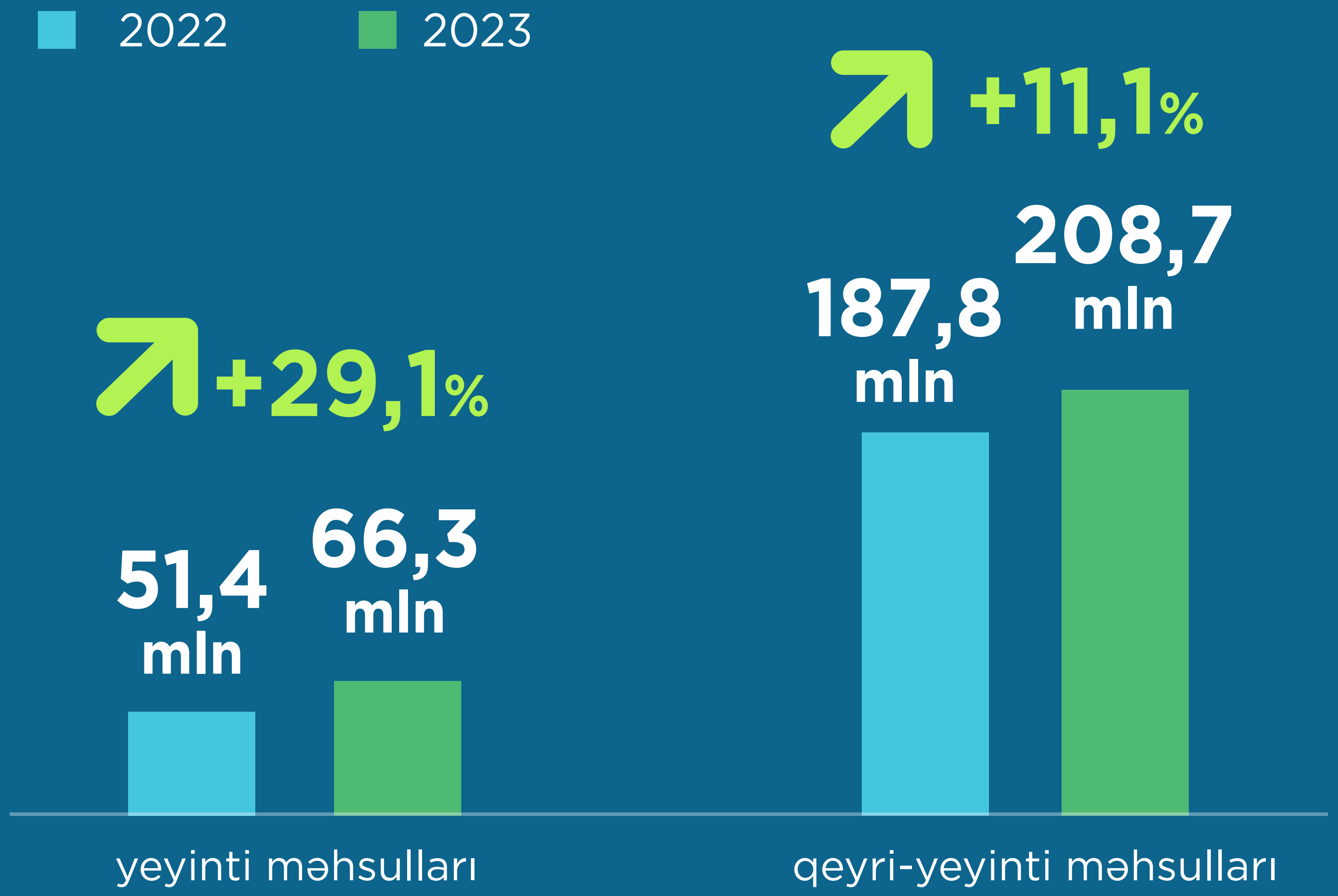

2023-CÜ İLİN YANVAR-APREL AYLARI ƏRZİNDƏ AQRAR VƏ AQRAR-SƏNAYE MƏHSULLARININ İXRACI

(2022-ci ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə, faizlə)

2023-CÜ İLİN YANVAR-APREL AYLARINDA QEYRİ-NEFT SEKTORU ÜZRƏ 5 ƏSAS İXRAC ÖLKƏSİ

(2022-ci ilin eyni dövrü ilə müqayisədə, milyon ABŞ dolları ilə)

2023 İXRAC İCMALI may

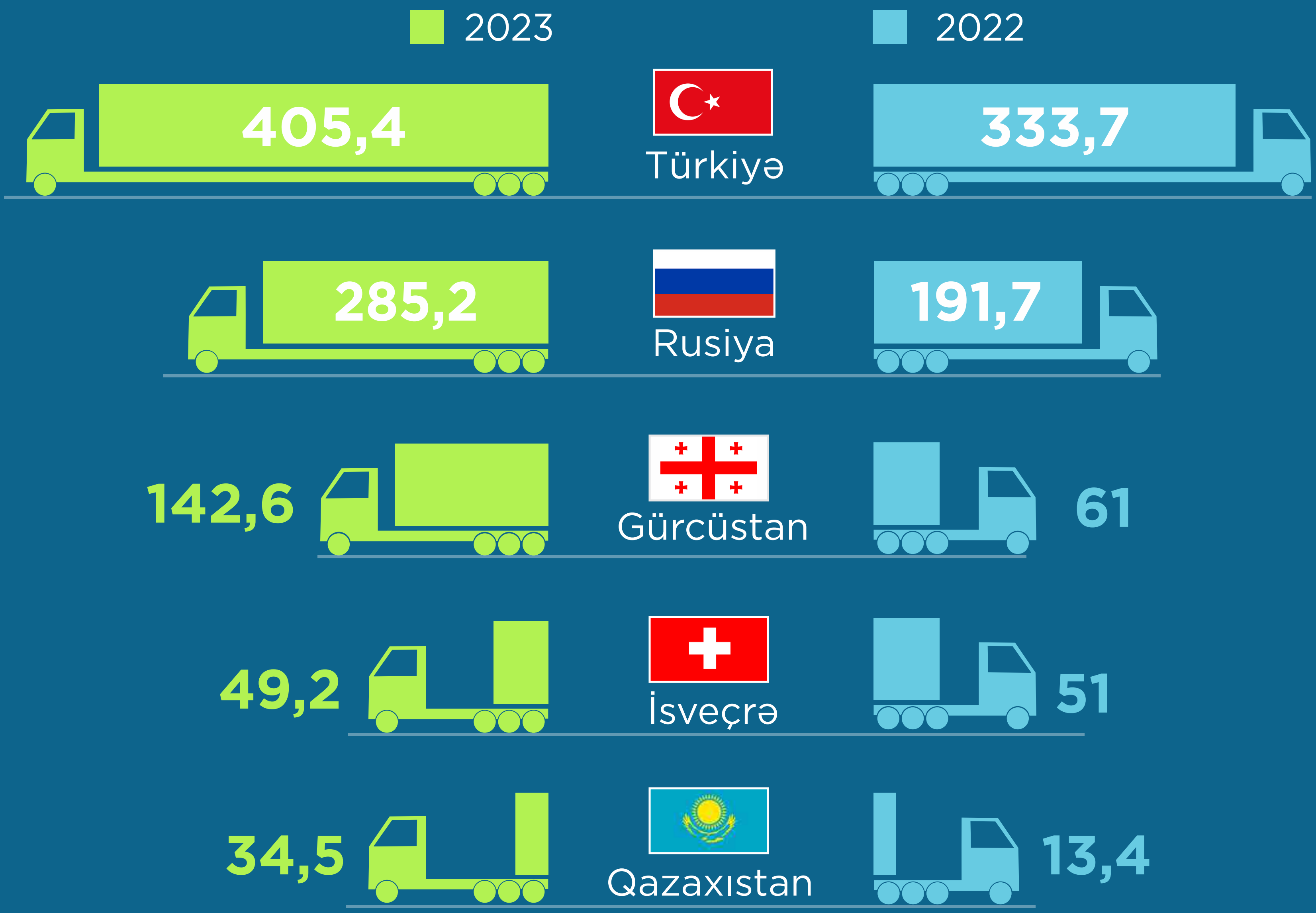

2023 İXRAC İCMALI may

2023-CÜ İLİN APREL AYINDA QEYRİ-NEFT SEKTORU ÜZRƏ 5 ƏSAS İXRAC ÖLKƏSİ

(2022-ci ilin eyni dövrü ilə müqayisədə, milyon ABŞ dolları ilə)

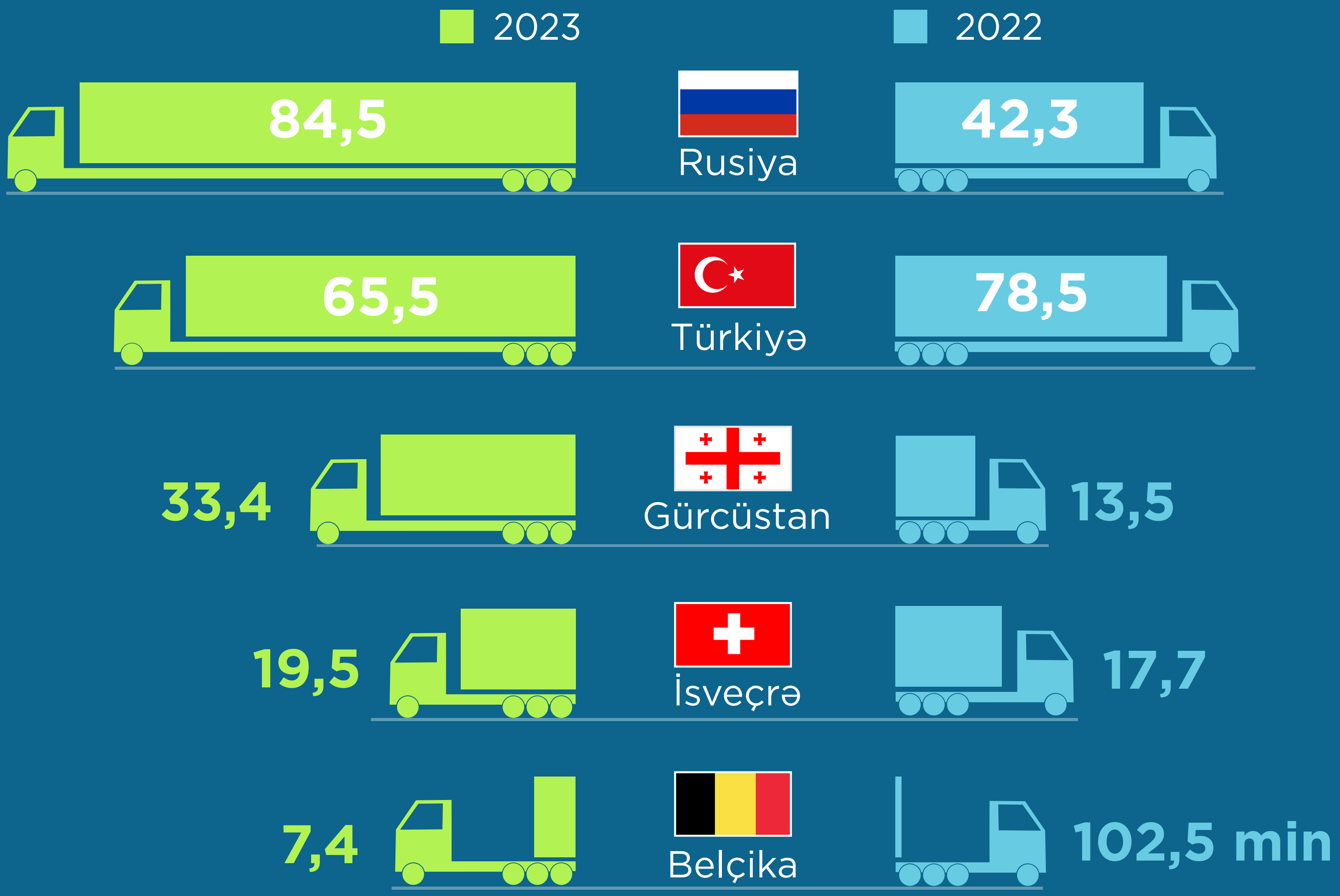

2023-CÜ İLİN YANVAR-APREL AYLARINDA İXRAC OLUNAN ƏSAS QEYRİ-NEFT MALLARININ SİYAHISI

(2022-ci ilin eyni dövrü ilə müqayisədə, milyon ABŞ dolları ilə)

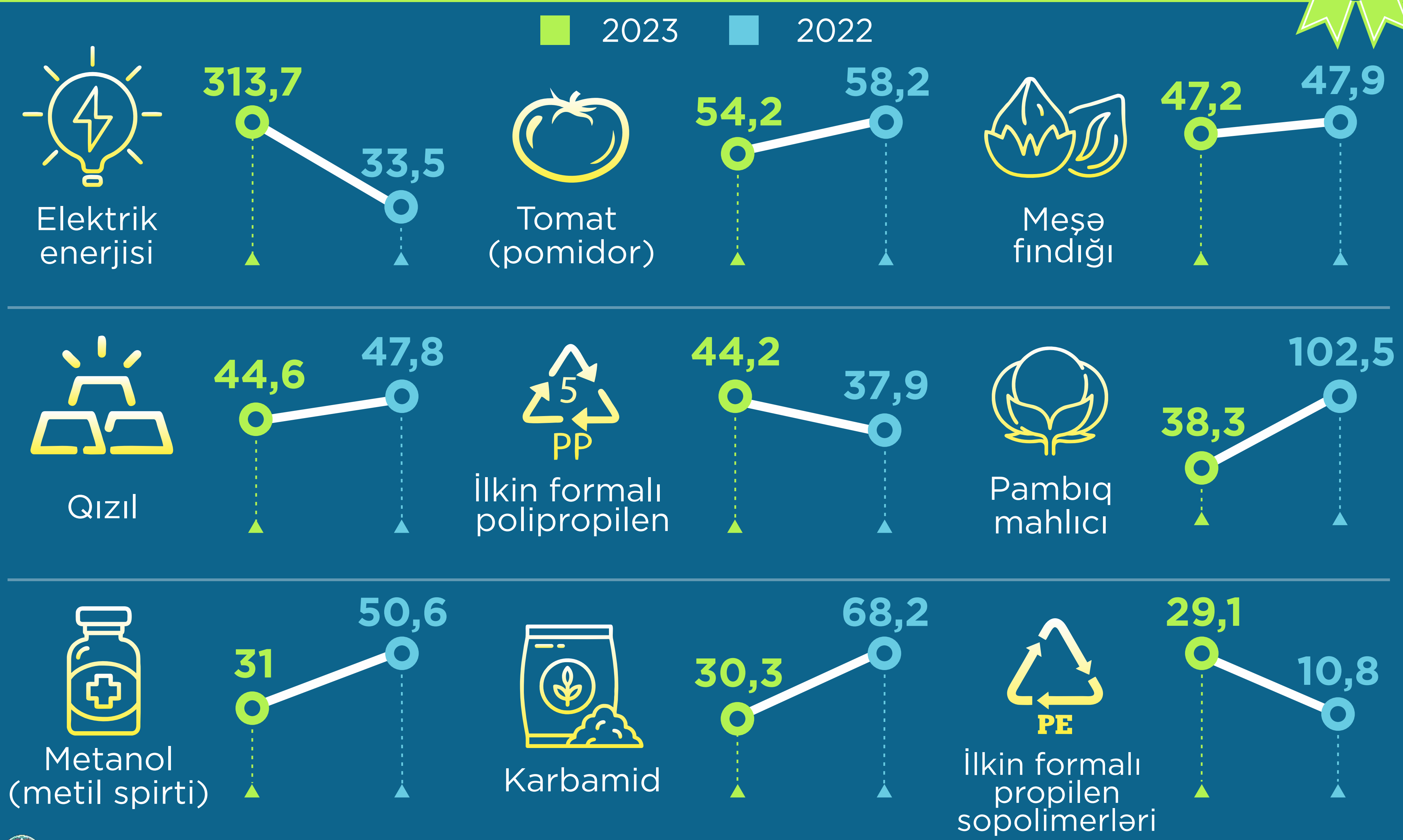

2023-CÜ İLİN YANVAR-APREL AYLARINDA İXRAC OLUNAN ƏSAS QEYRİ-NEFT MALLARININ SİYAHISI

(2022-ci ilin eyni dövrü ilə müqayisədə, milyon ABŞ dolları ilə)

Mal	2023	2022
Emal olunmamış aşqarlanmamış alüminium	28,6	18,3
Polimerləşmədə ilkin formalı maddələr	28,3	33,4
PE Xüsusi kütləsi 0,94-dən az olan ilkin formalı polietilen	27,4	32
PE Xüsusi kütləsi 0,94-dən çox olan ilkin formalı polietilen	27,3	21,6
Alma	17,8	11,4
Alüminiumdan məftil, tros və kabellər	16,5	0
Xurma	14,7	29,7
Minik avtomobilləri, mühərrikinin həcmi 2500 sm³-dən çox olan sıxılmaqdan alışan DYM-li (dizel)	14,3	0
Şəkər əlavələri edilmiş alkoqolsuz energetik içki	13,2	1,4

2023-CÜ İLİN APREL AYINDA İXRAC OLUNAN ƏSAS QEYRİ-NEFT MALLARININ SİYAHISI
(2022-ci ilin eyni dövrü ilə müqayisədə, milyon ABŞ dolları ilə)

	2023	2022
Elektrik enerjisi	32,6	0,08
Tomat (pomidor)	23	19,4
Qızıl	18,9	16,9
PE İlkin formalı propilen sopolimerləri	10,8	0,725
Meşə fındığı	10,2	8,5
Polimerləşmədə ilkin formalı maddələr	9,5	10,2
Metanol (metil spirti)	9,5	13,6
Emal olunmamış aşqarlanmamış alüminium	8,6	3,4
5 PP İlkin formalı polipropilen	8,2	6,8

2

QEYRİ-NEFT SEKTORU ÜZRƏ ƏSAS İXRACATÇI SUBYEKTLƏRİN REYTİNQİ

2023-cü ilin yanvar-aprel ayları üzrə hazırlanan qeyri-dövlət ixracatçı subyektlərin reytinqində ilk onluqda aşağıdakı şirkətlər təmsil olunurlar: "MKT İstehsalat Kommersiya" MMC, "Azərbaycan İnterneyşnl Mayninq Kompani Limited Şirkəti"nin Azərbaycan Respublikasındakı Nümayəndəliyi, "Baku Steel Company" QSC, "STP Global Cable" MMC, "P-Aqro" MMC, "Azərbaycan Şəkər İstehsalat Birliyi" MMC, Şirinov Elvin Valeh oğlu, "Mors Trading" MMC, "Best Logistik" MMC, "Khan-El" MMC.

Qeyri-neft sektoru üzrə ixrac əməliyyatlarında iştirak edən dövlətə məxsus olan şirkətlərin siyahısına isə "Azərenerji" ATSC başçılıq edir. Daha sonra bu siyahıda aşağıdakı şirkətlər təmsil olunurlar: ARDNŞ-nın "Marketinq və İqtisadi Əməliyyatlar İdarəsi, "Socar Polymer" MMC, "Azəralüminium" MMC, "AzerGold" QSC, "Azərpambıq Aqrar Sənaye Kompleksi" MMC, "Azərbaycan Hava Yolları" QSC, "Azərbaycan Dəmir Yolları" QSC, "Şəki Şərab" MMC, "Azəripək" MMC.

Bu ixracatçıların reytinqi ilə bağlı məlumatla təqdim olunan infoqrafikalardan tanış ola bilərsiniz.

2023-CÜ İLİN YANVAR-APREL AYLARINDA QEYRİ-NEFT SEKTORU ÜZRƏ QEYRİ-DÖVLƏT İXRACATÇI SUBYEKTLƏRİN REYTİNQİ

(ötən ilin eyni dövrü ilə müqayisədə, milyon ABŞ dolları ilə)

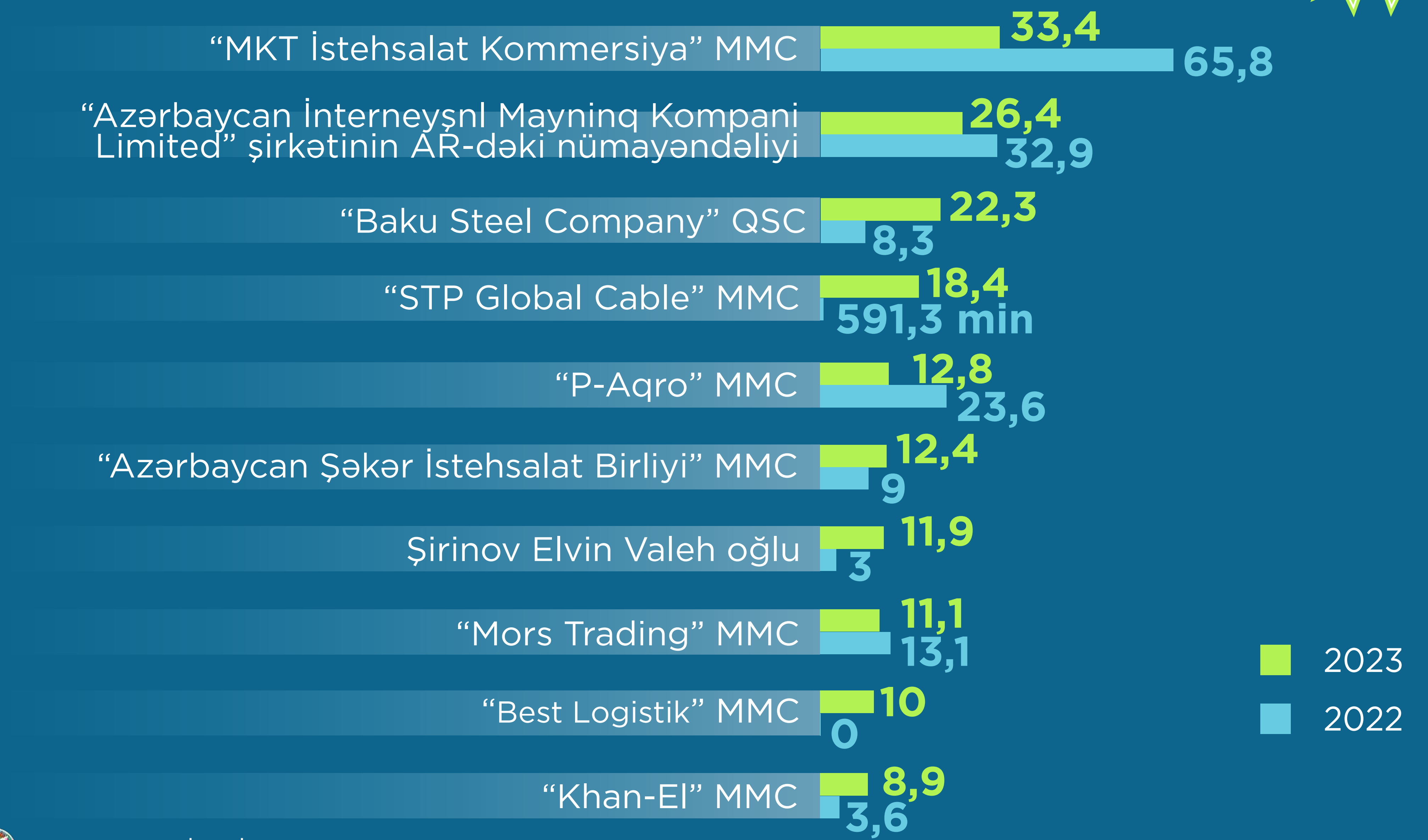

2023-CÜ İLİN YANVAR-APREL AYLARINDA QEYRİ-NEFT SEKTORU ÜZRƏ DÖVLƏTƏ MƏXSUS ƏSAS İXRACATÇI SUBYEKTLƏRİN REYTİNQİ

(ötən ilin eyni dövrü ilə müqayisədə, milyon ABŞ dolları ilə)

2023 İXRAC İCMALI may

* “SOCAR Polymer” MMC dövlət-özəl sektor tərəfdaşlığı nəticəsində yaranan müəssisədir

** “AzərGold” QSC-nın təqdim etdiyi rəqəmlər əsasında

3

"AZƏRKOSMOS"A AİD XİDMƏT İXRACI HAQQINDA MƏLUMAT

2023-cü ilin yanvar-aprel aylarında "Azərkosmos" 6,2 milyon ABŞ dolları dəyərində xidmət ixrac etmişdir

Yeni nəsil xidmət ixracı hesab edilən peyk telekommunikasiya xidmətləri xidmət ixracının şaxələnməsi istiqamətində mühüm rola malikdir.

2023-cü ilin yanvar-aprel aylarında "Azərbaycan Respublikasının Kosmik Agentliyi (Azərkosmos)" tərəfindən dünyanın 42 ölkəsinə **6,2 milyon ABŞ dolları** dəyərində peyk telekommunikasiya xidmətləri ixrac edilib. "Azərbaycan Respublikasının Kosmik Agentliyinin (Azərkosmos)" xidmət ixracından əldə etdiyi gəlir onun ümumi gəlirlərinin **77 faizini** təşkil edib. 2023-cü ilin aprel ayında isə "Azərbaycan Respublikasının Kosmik Agentliyi (Azərkosmos)" dünyanın 41 ölkəsinə **1,6 milyon ABŞ dolları** dəyərində xidmət ixrac edib.

2023-cü ilin yanvar-aprel ayları ərzində peyk telekommunikasiya xidmətlərinin ixracının ilk beşliyində isə 1,7 milyon ABŞ dolları ilə Birləşmiş Krallıq, 1,4 milyon ABŞ dolları ilə Lüksemburq, 595,9 min ABŞ dolları ilə BƏƏ, 339,8 min ABŞ dolları ilə Almaniya və 291,3 min ABŞ dolları ilə Pakistan qərarlaşıb.

2023-CÜ İLİN YANVAR-APREL AYLARINDA AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ KOSMİK AGENTLİYİ (AZƏRKOSMOS) 6,2 MİLYON ABŞ DOLLARI DƏYƏRİNDƏ XİDMƏT İXRAC ETMİŞDİR

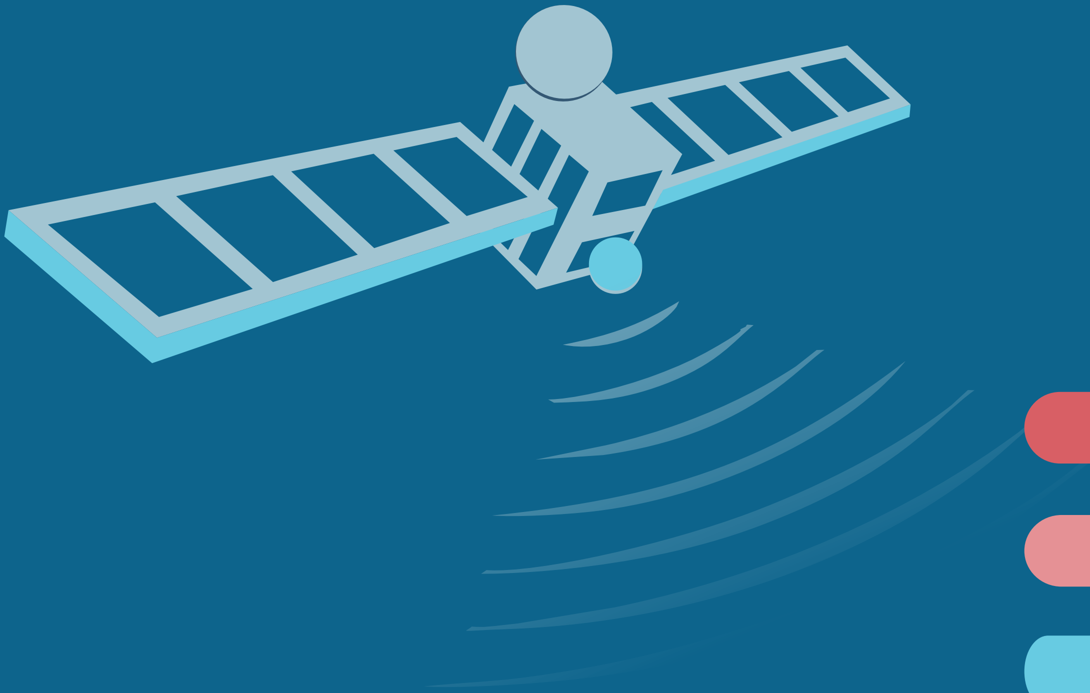

AZERSKY

Yerin məsafədən müşahidə peyki missiyasını 1 il daha tez, yəni fəaliyyətinin 9-cu ilində başa çatdırdığından optik peyk xidmətləri üzrə məlumatlar cədvəldən çıxarılıb.

Xidmət ixrac etdiyi 5 əsas ölkə

1,7 mln $	Birləşmiş Krallıq
1,4 mln $	Lüksemburq
595,9 min $	BƏƏ
339,8 min $	Almaniya
291,3 min $	Pakistan

4

QEYRİ-REZİDENTLƏR TƏRƏFİNDƏN APARILAN BANK ƏMƏLİYYATLARI HAQQINDA MƏLUMAT

2023-cü ilin yanvar-aprel ayları ərzində banklara məxsus ödəniş xidməti şəbəkəsində digər qeyri-rezident maliyyə institutlarının emissiya etdiyi ödəniş kartları ilə 677,9 milyon manatlıq əməliyyat aparılıb.

Koronovirus (COVID-19) pandemiyası ilə bağlı yaranmış vəziyyət digər ölkələrdə olduğu kimi, Azərbaycanın da turizm sektoruna təsirsiz ötüşməyib.

2023-cü ilin yanvar-aprel aylarında banklara məxsus ödəniş xidməti şəbəkəsində digər qeyri-rezident maliyyə institutlarının emissiya etdiyi ödəniş kartları ilə **677,9 milyon manat**, yalnız mart ayında isə **126 milyon manat** dəyərində əməliyyat aparılıb.

Bu barədə daha ətraflı məlumat təqdim olunan infoqrafikada verilmişdir.

BANKLARA MƏXSUS ÖDƏNİŞ XİDMƏTİ ŞƏBƏKƏSİNDƏ DİGƏR QEYRİ-REZİDENT MALİYYƏ İNSTİTUTLARININ EMİSSİYA ETDİYİ ÖDƏNİŞ KARTLARI İLƏ APARILAN ƏMƏLİYYATLAR (milyon manatla)

2023 İXRAC İCMALI may

	2021*	2022	2023
Yanvar	72,2	204,7	171,5
Fevral	112,2	186,5	162,3
Mart	93,2	158,6	218,1
Aprel	64,1	136,6	126
May			
İyun			
İyul			
Avqust			
Sentyabr			
Oktyabr			
Noyabr			
Dekabr			
	341,7 mln	**686,3 mln**	**677,9 mln**

* Mərkəzi Bankın 2021-ci il üçün yenilənmiş statistikası əsasında

6

“BİR PƏNCƏRƏ” İXRACA DƏSTƏK MƏRKƏZİNDƏN QEYRİ-NEFT İXRACI HAQQINDA MƏLUMAT

2023-cü ilin may ayı ərzində “Bir Pəncərə” İxraca Dəstək Mərkəzindən 9,7 milyon ABŞ dolları dəyərində qeyri-neft ixracı həyata keçirilmişdir

“Bir Pəncərə” İxraca Dəstək Mərkəzinə 2023-cü ilin may ayı ərzində **151 müraciət** daxil olub. Müvafiq dövr ərzində **308 ədəd sertifikat** (105 ədəd mənşə, 186 ədəd fitosanitar, 6 ədəd baytarlıq, 11 ədəd CİTES) təqdim edilib.

2023-cü ilin may ayı ərzində “Bir Pəncərə” İxraca Dəstək Mərkəzi vasitəsilə **9,7 milyon ABŞ dolları** dəyərində qeyri-neft ixracı həyata keçirilmişdir. Qeyd edilən dövr ərzində fiziki və hüquqi şəxslər tərəfindən pambıq mahlıcı, pambıq çiyidi, pambıq çiyidi cecəsi, pambıq tiftiyi, kərə yağı, pendir, ayran, qənnadı məmulatları, limonad, nar, alma və qarışıq şirələr, dondurma, dondurma vaflisi, iribuynuzlu heyvanların subməhsulu, əridilmiş heyvan piyi, akvakultur üsulu ilə yetişdirilmiş balıqların kürüsü, tibbi zəli, xarıbülbül, kağız, taxta konstruksiyası, su nasosları, polad məftil, polad boru, polad kvadrat pəstah, polad armatur yaymasının ixracı həyata keçirilib.

Yuxarıda adı çəkilən məhsullar arasında qiymətli metallar, polad boru, pambıq mahlıcı, süd məhsulları, meyvə şirələrinin ixracı üstünlük təşkil etmişdir. İxrac edilən ölkələr arasında İsveçrə, Gürcüstan, Türkiyə, Rusiya, İtaliya, Kanada, Litva, ABŞ, BƏƏ, Belarus, Bruney-Darüssalam, Türkmənistan, İran, Əfqanıstan, Suriya, Moldova, Malayziya, Qazaxıstan, Özbəkistan üstünlük təşkil etmişdir.

2023-CÜ İLİN MAY AYINDA "BİR PƏNCƏRƏ" İXRACA DƏSTƏK MƏRKƏZİ VASİTƏSİLƏ HƏYATA KEÇİRİLƏN İXRACIN STATİSTİKASI

(milyon ABŞ dolları ilə)

2023 İXRAC İCMALI may

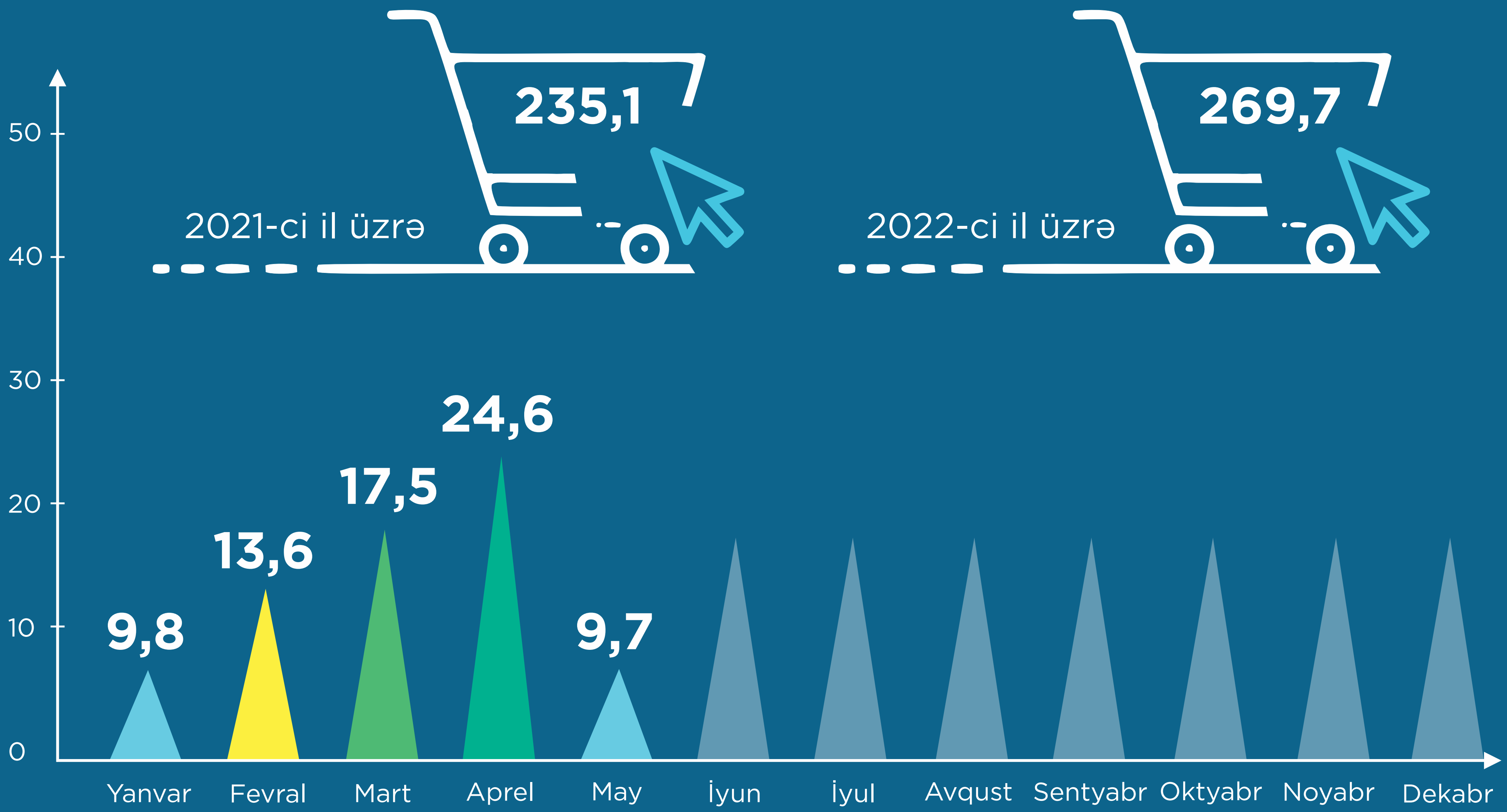

“BİR PƏNCƏRƏ” İXRACA DƏSTƏK MƏRKƏZİ VASİTƏSİLƏ VERİLƏN SERTİFİKATLAR

(faizlə)

60,4%
Fitosanitar sertifikatı

34,1%
Mənşə sertifikatı

3,6%
CİTES sertifikatı

1,9%
Baytarlıq sertifikatı

İQTİSADİ İSLAHATLARIN TƏHLİLİ VƏ KOMMUNİKASİYA MƏRKƏZİNİN
"BİR PƏNCƏRƏ" İXRACA DƏSTƏK MƏRKƏZİ

AZ 1073, Bakı ş., Yasamal r., Q. Xəlilov küç., 47
47, Khalilov str., Yasamal district, Baku
Баку, Ясамальский район, ул. Г. Халилова, 47

/BİR PƏNCƏRƏ İxraca Dəstək Mərkəzi

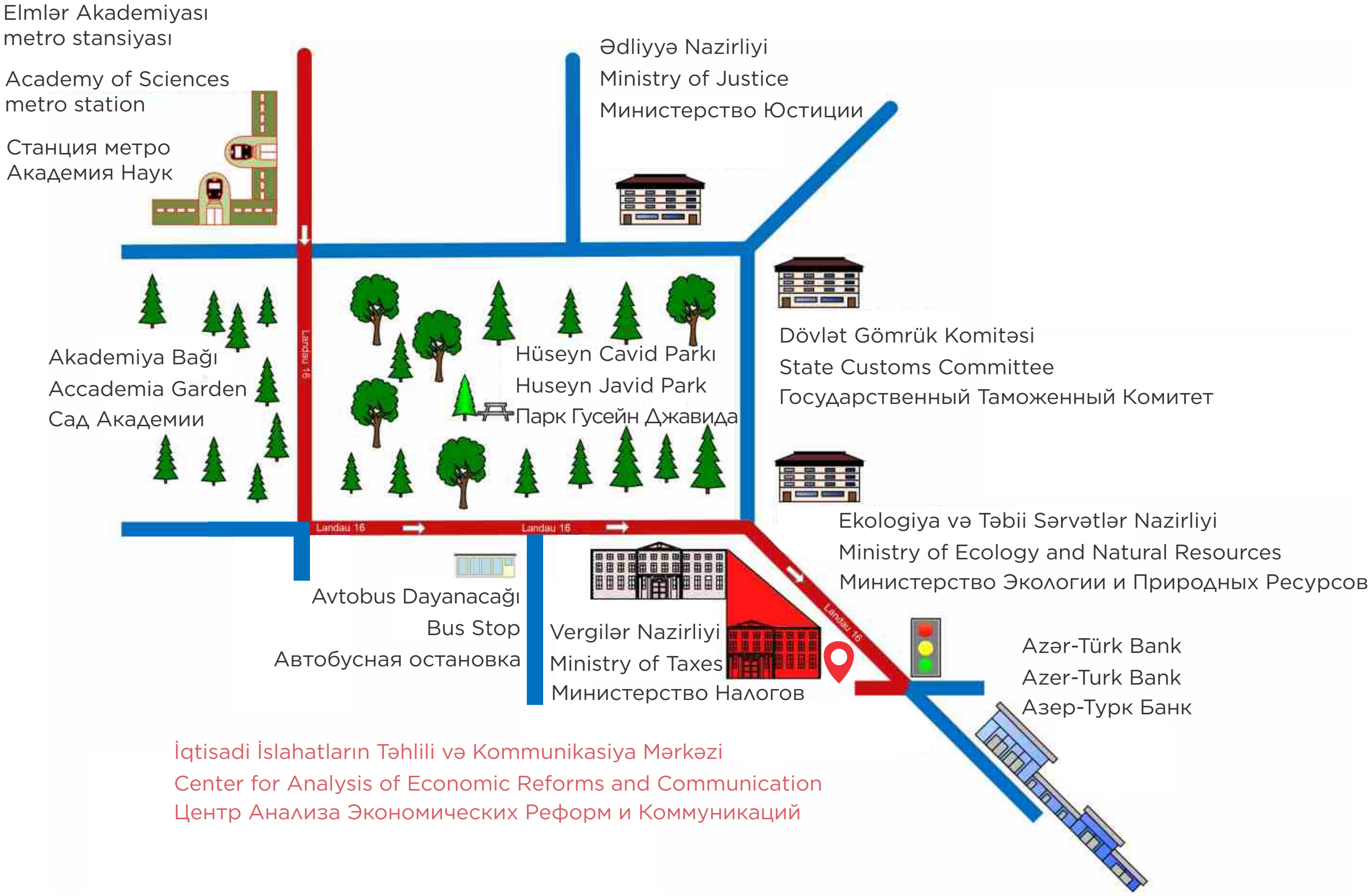

Azərbaycan Respublikasının
Ədliyyə Nazirliyi tərəfindən
"İxrac İcmalı" jurnalı
11 yanvar 2018-ci il tarixində
N4160 nömrəsi ilə mətbu nəşrlərin
reyestrinə daxil edilmişdir.

Bakı, Yasamal rayonu,
Q. Xəlilov küçəsi 47, AZ 1073
Tel.: (+ 994) 12 521 25 35
info@ereforms.gov.az

www.ereforms.gov.az

/iqtisadiislahat